

Ім`я учня:

Прізвище:

## ***Тест з української мови та літератури***

Test z ukrajinského  
jazyka a literatúry

Celoslovenské testovanie  
žiakov 9. ročníka ZŠ

T9-2012

Милі учні,

перед Вами тест з української мови та літератури.

Він містить зразки та 20 тестових завдань. Кожна правильна відповідь буде оцінена 1 балом.

Оцінюватися будуть лише відповіді правильно записані у бланку відповідей.

Кожний зразок уважно прочитайте. На виконання тесту маєте 50 хвилин.

Зичимо Вам успіху.

Форма тесту: А

Контрольний номер: 3160



## Vyhlásenie o autorstve

*Toto dielo a jeho obsah (vrátane grafickej úpravy a usporiadania) je chránené autorským právom podľa zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov.*

*Nositelom majetkových práv k autorskému dielu je Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, ktorý je oprávnený vykonávať tie majetkové práva k dielu, ktoré sú vyhradené.*

*Na každé použitie tohto diela, najmä na vyhotovenie jeho rozmnoženiny, verejné prezentovanie a rozširovanie originálu diela alebo jeho rozmnoženiny predajom alebo inou formou prevodu vlastníckeho práva a spracovanie diela je potrebný písomný súhlas NÚCEM-u.*

*Akékoľvek použitie diela bez súhlasu NÚCEM-u môže mať za následok postihnutie občianskoprávnou alebo trestoprávnou cestou, vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nositeľovi majetkových práv alebo autorovi v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka a Trestného zákona, prípadne uplatnenie iných práv NÚCEM-u vyplývajúcich mu z autorského zákona a iných právnych predpisov.*

## Зразок № 1

Медоносна бджола належить до групи так званих гуртових комах, які живуть сім'ями. У бджолиній сім'ї кілька десятків тисяч робочих бджіл, одна матка і порівняно невелика кількість трутнів.

Будова внутрішніх органів бджоли складна. Серед них можна розрізнити органи травлення, органи кровообігу, дихання та виділення. До цього переліку слід додати воскові залози.

Орган захисту робочої бджоли – жало. Воно сховане під черевцем. Там же, унизу черевця, знаходяться отруйні залози. З них у заподіяну жалом ранку вливається отрута.

Бджолина отрута на різних людей і тварин діє по-різному. Найчутливішими до них є коні. Іноді кінь гине від ужалень десятка бджіл. Для більшості людей отрута цих комах нешкідлива. Вона викликає лише біль та незначний опух, який швидко проходить.

Улітку в сильній бджолиній сім'ї близько 70 тисяч робочих бджіл. На зміну старим постійно виводяться з лялечок молоді, таким чином, бджолина сім'я постійно оновлюється.

(З дитячої енциклопедії)

Наведеного зразка стосуються завдання 01 – 05.

**01.** У котому рядку правильний аналіз речення *Воно сховане під черевцем?*

- A** іменник, дієприкметник, прийменник, іменник
- B** займенник, прикметник, прийменник, іменник
- C** займенник, дієприкметник, прийменник, іменник
- D** займенник, дієприкметник, сполучник, іменник

**02.** Який склад називається відкритим?

- A** Що закінчується на голосний звук.
- B** Що закінчується на приголосний звук.
- C** Що закінчується на дзвінкий приголосний.
- D** Що закінчується на глухий приголосний.

**03.** Як називається наука, що вивчає словниковий склад мови?

- A** синтаксис
- B** фразеологія
- C** лексикологія
- D** лексикографія

**04.** Які слова називаються неологізмами?

- A** архаїзми
- B** нові слова
- C** застарілі слова
- D** старі слова

**05.** Котре з наведених речень непоширене?

- A** Будова внутрішніх органів бджоли складна.
- B** Насувала весна.
- C** Орган захисту робочої бджоли – жало.
- D** Найчутливішими до них є коні.

## Зразок № 2

*Ось що сталося, коли після зими прибїгла весна.*

*Зерняткам було дуже сумно лежати. Куди не повернешся – скрізь земля: і згори, і внизу, і праворуч, і ліворуч.*

*Але від потічка земля стала м'якою. Потяглися з зерняток тонкі зелені паростки й обережно, щоб не забруднити своїх свіжих листочків, почали витикатися з чорної землі.*

*Вилізла і маленька пупавка. Її насіння лежало глибше від інших, їй було досить далеко йти.*

*Коли вона вилізла, вже все навколо було зелене.*

*-Добрідень! – сказала вона привітно травичці.*

*-Добрідень! – сказала вона тополінці.*

*-Добрідень! – сказала вона сонцю.*

*- Чому ж ти не вітаєшся до мене, до вітру! – раптом почула вона сердитий голос, і її ніби хтось штовхнув.*

Наведеного зразка стосуються завдання 06 – 10.

**06.** Автором цього уривка є

- A** Марія Познанська.
- B** Ірина Невицька.
- C** Оксана Іваненко.
- D** Уляна Кравченко.

**07.** Перенесення властивостей живих істот на предмети, явища природи, на абстрактні поняття, оживлення їх називається

- A** алегорія.
- B** перифраза.
- C** персоніфікація.
- D** уособлення.

**08.** Іменники *зерняткам, потічка, зерняток, листочків, травичці, тополинці* утворені за допомогою

- A** суфіксів.
- B** префіксів.
- C** суфіксів та префіксів.
- D** осново складання.

**09.** Останні п'ять рядків тексту

- A** пряма мова.
- B** монолог.
- C** цитування.
- D** непряма мова.

**10.** Прислівники *згори, внизу, праворуч, ліворуч* є прислівниками

- A** способу дії.
- B** причини.
- C** мети.
- D** місця.

11. На честь якої української письменниці Словаччини щорічно проходять свята

„Струни серця?“

- A** Марусі Няхай
- B** Ірини Невицької
- C** Надії Вархол
- D** Марусі Чурай

12. У котрому варіанті правильно утворена проста форма вищого і найвищого ступенів порівняння від якісного прикметника *рідкий*?

- A** рідущий, найрідущий
- B** рідкуватий, найрідкуватий
- C** рідший, найрідший
- D** рідкий, найрідкий

13. Визначіть вид наведеного тексту за типом мовлення.

*Яка ж вона красива, оця морська чайка! Висока на своїх довгих, жовтих ногах з качиними перетинками. У неї велика біла голова, товста шия, круглі, мов чорні намистинки, очі, розумні, допитливі і дуже добрі. Кінчик крил чорні, гострі. А дзьоб великий, міцний...*

(За Ю. Збанацьким)

- A** розповідь
- B** опис
- C** роздум
- D** розповідь з елементами роздуму

14. Підкреслені слова є

*На блакитні очі в білявого Василька набігли сльози. Йому жаль стало зеленої стрункої ялинки, що одна звеселяла зимою садок. Батько глянув на сина. Василько замовк, прочитавши в тому погляді невимовний смуток.*

(М. Коцюбинський, „Ялинка“)

- A** епітети.
- B** порівняння.
- C** антоніми.
- D** гіпербола.

15. Ад'єктивація – це явище переходу різних частин мови в

- A** іменники.
- B** прикметники.
- C** займенники.
- D** числівники.

16. Підкреслені слова з поезії Т. Шевченка

По діброві вітер віє,                      Край дороги гне тополю  
Гуляє по полю.                              До самого долу.

- A** прислівники.
- B** частки.
- C** сполучники.
- D** прийменники.

17. Наведені пари слів

сваритися – миритися, дружити – ворогувати, веселитися – сумувати,  
вітатися – прощатися, будувати – руйнувати, з'являтися – зникати

- A** синоніми.
- B** антоніми.
- C** омоніми.
- D** пароніми.

18. Різновид тропа, що полягає в надмірному перебільшенні характерних властивостей чи ознак предмета, явища або дії задля увиразнення художнього зображення чи виявлення емоційно-естетичного ставлення до нього, називається

- A** епітет.
- B** іронія.
- C** гіпербола.
- D** метафора.



19. У якому рядку всі слова іншомовного походження?

- A** режисер, трава, пейзаж, вітер, дрова
- B** республіка, диктатура, апостол, філософія
- C** директор, осінь, лист, сон, рука
- D** спорт, футбол, береза, мати, батько

20. Збірки новел „Синя книжечка“, „Камінний хрест“, „Дорога“, „Моє слово“, „Земля“ належать

- A** Михайлу Яцкові.
- B** Богдану Лепкому.
- C** Василю Стефанику.
- D** Михайлу Коцюбинському.

Кінець тесту